

Wstęp

Siedemnasty tom „Rocznika Przekładoznawczego” zawiera osiemnaście tekstów, w tym czternaście artykułów, dwa artykuły recenzyjne i dwa teksty przyporządkowane do ostatniego działu naszego periodyku – *Varia*. Nadesłane artykuły zakwalifikowano w zdecydowanej większości (13 tekstów) do pierwszego działu – *Teoria i praktyka przekładu*. Do drugiego – *Dydaktyka przekładu* – trafił jedynie tekst Barbary Sapały i Marty Turskiej, zawierający analizę konkretnych projektów dydaktycznych z zakresu tłumaczenia audiowizualnego. Teksty zamieszczone w dziale *Teoria i praktyka przekładu* są poświęcone bardzo różnorodnej tematyce, w tym również kwestiom z pogranicza przekładoznawstwa.

Jednym z przewijających się wątków jest osoba tłumacza (tłumaczy), będąca przedmiotem czterech, a patrząc nieco szerzej, nawet pięciu artykułów. Tłumacz pojawia się zarówno w artykule Karoliny Dębskiej, poświęconym Zofii Daszyńskiej i Aleksandrze Bąkowskiej, śmiałym tłumaczkom tekstów z dziedziny nauk społecznych, jak i w tekście Moniki Krajewskiej o Irinie Adelgejm, znakomitej tłumaczce najnowszej literatury polskiej na język rosyjski, a także w analizie Karoliny Siwek, skupionej na XIX-wiecznym tłumaczu jako Modelowym Twórcy. Wspomniane zagadnienie autorka artykułu obrazuje na przykładzie polskich tłumaczy Szekspira – Stanisława Koźmiana, Leona Ulricha i Józefa Paszkowskiego. Obraz innego tłumacza, Jacka Dehnela – autora poetyckich powieści i opowiadań – jest przedmiotem artykułu Bartosza Warzyckiego. Joanna Warmuzińska-Rogóż w swojej analizie recenzji i komentarzy w odniesieniu do serii przekładowej „Franko-

fonia Literaria” skupia się na tłumaczu-interpretatorze, a zatem na jednym konkretnym aspekcie postrzegania tłumacza.

Kolejnym ważnym wątkiem podejmowanym w artykułach jest przekład tekstów specjalistycznych, w tym prawnych i prawniczych, oraz praktyka z nim związana. Należy wskazać w tym miejscu na artykuł Katarzyny Liber-Kwiecińskiej o tłumaczeniu terminologii psychiatrycznej i psychologicznej w sprawach karnych w parze języków serbski-polski, uzmysławiający wielość wyzwań w zakresie terminologii specjalistycznej, wychodzących daleko poza język prawny i prawniczy, którym musi sprostać tłumacz przysięgły. W obszarze problematyki przekładu dokumentów związanych z pomocą prawną w sprawach karnych w parze języków polski-turecki jest również zakotwiczony artykuł Małgorzaty Koloğlu. Problematyką przekładu tekstu filozoficznego, a dokładniej ujmując – wpływem wyborów dokonanych przez tłumacza tekstu filozoficznego na kierunek jego interpretacji, podzielili się na podstawie własnego przekładu fragmentów książki Panajotisa Kondylisa *Marks a grecka tradycja antyczna* Patryk Głowacki i Lech Zieliński. Cały ich przekład zostanie wkrótce udostępniony czytelnikom w formie książki publikowanej w ramach serii „Scripta Kondyliana”.

Autorzy pozostałych artykułów poruszają w swoich tekstach wybrane aspekty przekładu literackiego, czy to w formie refleksji nad krytyką przekładu w odniesieniu do książek Katherine Mansfield (Zuzanna Jaskuła), czy nad przekładem nazw kolorów w jednej z powieści Elfriede Jelinek (Anna Kurzaj). W artykule poświęconym transkreacji tekstów marketingowych (Hanka Błaszowska) pojawia się z kolei problematyka z pogranicza przekładoznawstwa.

Jeden z tekstów stanowi przekład artykułu naukowego opublikowanego pierwotnie w języku hiszpańskim. Jest to pierwszy przekład publikowany na łamach naszego periodyku. Chodzi o tekst Alejandro Carmony Sandovala i Zakii Ait Saadi na temat wpływu (nie)tłumaczenia stron internetowych hiszpańskich firm sektora rolno-spożywczego na sytuację gospodarczą w zakresie eksportu. Wspomniany tekst przełożyły Marta Wądrzyk i Anna Kuźnik. Jak uczy mądrość ludowa, jeden skowronek wprowadzie wiosny nie czyni, jednakże artykułem tym zapowiadamy naszą otwartość na przekłady ważnych tekstów z innych języków, skutkujące wprowadzaniem zawartych w nich treści do obiegu nauki polskiej.

Warto zwrócić uwagę na pierwszy i ostatni tekst przedłożonego tomu, gdyż oba stanowią niejako klamrę wpisującą się w otaczającą nas rzeczy-

wistość, w szczególności w tę ukraińsko-rosyjską. W tym sensie problemy translatorskie w odniesieniu do testamentu Tarasa Szewczenki, ukraińskiego bohatera narodowego piszącego w języku ukraińskim i rosyjskim, wzorowo przedstawione przez Annę Bednarczyk, nabierają dodatkowego, szczególnego znaczenia. Podobny wydźwięk ma osobista relacja tłumaczki środowiskowej z granicy polsko-ukraińskiej, pomagającej swoją wyczerpującą pracę ludziom uciekającym przed trudną rzeczywistością, zamieszczona jako drugi i ostatni tekst w ramach działu *Varia*, po sprawozdaniu z szóstej edycji konferencji „Przestrzenie Przekładu” autorstwa Patrycji Bobowskiej-Nastarzewskiej.

Do przedłożonego tomu nadesłano, jak wspomniano wyżej, również dwa artykuły recenzyjne: tekst Jakuba Adamczyka, który zmierzył się z pracą znanego literaturoznawcy, poety i tłumacza Tadeusza Sławka: *Na okrężnych drogach. Tłumaczenie literackie i jego światy*, wydana w 2021 roku, oraz artykuł Emilii Pankanin, poświęcony opublikowanej w tym samym roku monografii Michała Gąsiki pt. *Elementy trzeciej kultury w procesie tłumaczenia prozy Holenderskich Indii Wschodnich na języki polski i niemiecki*.

W imieniu redakcji „Rocznika Przekładoznawczego” chcielibyśmy się podzielić naszym połowicznym sukcesem, gdyż systematyczne wysyłanie pism najpierw do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, następnie po połączeniu ministerstw do Ministerstwa Edukacji i Nauki w związku z nieadekwatnym przyporządkowaniem naszego periodyku do dyscypliny naukowej przyniosło w końcu choć częściowy efekt. Jest nim deklaracja wyrażona w piśmie z 10 sierpnia 2022 roku nadesłanym z Departamentu Nauki, że sprawa będzie procedowana w najbliższym możliwym terminie. Mamy zatem nadzieję, że Autorzy współpracujący z nami od wielu lat wkrótce nie będą mieli wątpliwości, czy mogą publikować u nas swoje teksty.

Liczymy na to, że nasi Czytelnicy znajdą w opublikowanych tekstach szereg ciekawych przemyśleń i że staną się one inspiracją do ich dalszych badań.

Ewa Kościatkowska-Okoińska
Lech Zieliński